

Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția 00468 / 4.08.2021 și pentru admitere la publicare în volum tipărit

care se bazează pe:

- A. Nota de constatare și confirmare a indicilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.**

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion	
Opera suspicionată (OS)	
	Suspicious work
OS	CHIOSEAU, Bogdan-Cezar. <i>Tacticile utilizate de puterea aerospațială în acțiunile militare</i> . Referenți: Prof.univ. Gabriel Florin MOISESCU (Univ.Națională de Apărare "Carol I"), Prof.univ. Vasile BUCINSCHI (Univ.Națională de Apărare "Carol I"), Brașov: Editura Academiei Forțelor Aeriene "Henri Coandă", 2018.
OA	NEGOI, Maria-Magdalena, Războiul cosmic, Alma mater militaris, https://www.armyacademy.ro/biblioteca/almamater/1_2_2008/a3.pdf , 2008.
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion	
P.01	p.139:12-21
P.02	p.141:10-14, p.141: 25-27
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro	

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notația „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.

Note: By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.

- B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.**

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Fișă de argumentare a calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor fragmente (piese de creație de tip text) sau parafrazați dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea intinderii și menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea unor fragmente (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea intinderii și menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista initială de autori.	
7.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) sau parafrazați dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea intinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție personală care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
8.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
9.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
12.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefete care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Alte argumente particolare: a) Preluările de poze nu indică sursa, locul unde se află, autorul real sau posibil.

Notă:

a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

b) Plagiul este definit prin textul legii¹.

„...plagiul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la operele originale...”

Tehnic, plagiul are la bază conceptul de **piesă de creație** care²:

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiate sau suspionate de plagiul³:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspionată de plagiul în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:
 i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.
 ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspionate.
 iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definite.
 iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspionată, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.
 v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea intinderii prelui.
 vi) Piese de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspionate prin poziția sa explicită.
 vii) În opera suspionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleasi premise cu aceleasi concluzii ca în opera autentică...”

¹ Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

² ISOC, D. Ghid de acțiune împotriva plagiului: bună-conducătoră, prevenire, combatere. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

³ ISOC, D. Prevenitor de plagiul. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

CHIOSEAUA Bogdan-Cezar

**TACTICI UTILIZATE DE
PUTEREA
AEROSPAȚIALĂ ÎN
ACȚIUNILE MILITARE
MODERNE**

**EDITURA ACADEMIEI FORȚELOR AERIENE „HENRI COANDĂ”
BRAȘOV - 2018**

© Copyright 2018

Editura Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”

Str. Mihai Viteazul nr. 160, Brașov, 500183

Telefon: 0268/423421, fax: 0268/422004

e-mail: editura@afahc.ro

Editură cu prestigiu recunoscut A2 – în domeniile

„Stările sociale”, „Stările militare, informații și ordine publică”

Referenți științifici:

Prof.univ.dr. Gabriel Florin MOISESCU

Universitatea Națională de Apărare "Carol I"

Prof.univ.dr. Vasile BUCINSCHI

Universitatea Națională de Apărare "Carol I"

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CHIOSEAUA, BOGDAN-CEZAR

Tactică utilizată de puterea aerospatială în acțiunile militare/ Chioseaua
Bogdan-Cezar.- Brașov: Editura Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”,
2018

Conține bibliografie

ISBN 978-606-8356-58-7

355

Comanda nr. 131/2018

Viza: 0574/05/2018

Tiraj: 30 ex.

CUPRINS

INTRODUCERE.....	7
CAPITOLUL 1	
PUTEREA AEROSPAȚIALĂ, DIRECȚII, CONCEPTE ȘI ORIENTĂRI...15	
1.1.Spațiul circumterestru și puterea aerospațială.....	15
1.1.1.Economia și managementul spațiului circumterestru.....	15
1.1.2.Caracteristicile zonelor în care evoluează tehnica spațială	19
1.1.3.Influența activității spațiale asupra forțelor aeriene, terestre și navale și rolul ei în modul de operare la nivel strategic, operativ și tactic.	24
1.2.Operațiile militare spațiale.....	27
1.2.1.Caracteristici, limite și factori condiționali ce pot influența desfășurarea acțiunilor militare aerospațiale.	27
1.2.2.Aspecte teoretice ale operațiilor militare spațiale.....	30
1.2.3.Puterea spațială ca mijloc de descurajare.....	37
1.3.Raportul putere spațială – securitate	41
1.3.1.Provocări, pericole, amenințări și vulnerabilități din spațiu	41
1.3.2.Puterea spațială vector al securității naționale și mondiale	44
1.3.3.Programe, proiecte și preocupări ce vizează spațiul circumterestru.....	52
CAPITOLUL 2	
ACȚIUNI MILITARE ÎN COSMOSUL CIRCUMTERESTRU.....63	
2.1.Reglementări legislative ale activității spațiale	63
2.1.1.Istoricul și obiectivele legislației spațiale	63
2.1.2.Constrângeri și limitări legislative ale activității spațiale	65
2.1.3.Direcții și orientări ale activității spațiale	69
2.2.Acțiuni militare spațiale.....	74
2.2.1.Misiuni și caracteristici ale acțiunilor militare spațiale	74
2.2.2.Operații și acțiuni militare spațiale	78
2.2.3.Programe spațiale și influența lor în acțiunile militare	81

Ionomosferă și Magnetosferă. În ionosferă radiațiile solare produc o ionizare a particulelor (particulele sunt încărcate electric), iar atunci când acestea se lovesc de atmosferă, ia naștere fenomenul denumit „Aurora Boreală”. Ionosfera reflectă undele radio folosite în telecomunicații, iar deasupra ei, se află Magnetosfera. Aceasta este la limita superioara a câmpului magnetic al Pământului și se comportă ca un magnet uriaș ce reține particulele cu energie ridicată.

Termosfera are cea mai scăzută densitate dintre toate straturile, iar cu cât ne îndepărăm de Pământ, densitatea va fi tot mai mică, adică distanța dintre moleculele de gaz va fi din ce în ce mai mare. La suprafața Pământului moleculele sunt foarte apropiate, iar la marginea termosferei, foarte îndepărtate. Astfel în limita superioara a termosferei, numită exosferă, aerul are o densitate atât de mică, încât se trece în spațiu și se ajunge în cosmosul circumterestru fără o limită evidentă.

În cosmosul circumterestru, considerat o zonă militară de responsabilitate independentă, echivalentă cu trei zone tradiționale - uscat, apă și aer, se pot evidenția șapte zone specifice.

Pentru prima dintre ele (în gama de înălțimi 100 - 500 km) caracteristică este puternica încetinire a acțiunii de difuzarea gazelor ușoare ale atmosferei asupra mișcării corpuriilor materiale. Pe aici trece nivelul inferior al radiației naturale și limita inferioară a zonei de radiație a Pământului (200 - 300 km deasupra Braziliei). Tot aici există și o reflexie parțială a undelor radio în atmosferă, ceea ce diminuează eficiența și calitatea legăturilor prin radio.

În a doua zonă (în gama 500 - 1.500 km) scăderea densității gazelor care se difuzează în atmosferă, la înălțimea de 1.500 km, scade până la zero, iar efectul perturbator al câmpului global de forțe al Pământului, Lunii și Soarelui asupra mișcării corpuriilor materiale, în gama 1.300 - 1.500 km, se reduce la minimum, nivelul de radiații fiind comparativ mic.

A treia zonă (în gama 1.500 - 5.000 km) se caracterizează prin existența unei emisii naturale a zonei de radiații interne a Pământului, care este alcăuită dintr-un flux de protoni cu energie mare ce atinge cea mai mare densitate la

3.2. Forțele aerospațiale și războiul în spațiul cosmic

3.2.1. Forțele aerospațiale componente ale strategiilor de apărare

Imediat după descoperirea modalităților de a ajunge în spațiu, după găsirea primelor sisteme ce pun în valoare utilizarea cosmosului și odată cu conștientizarea faptului că supremăția în zona spațială circumterestră reprezintă un real avantaj în cazul conflictelor militare, marile puteri își conturează strategiile abordând și posibilitatea unui conflict militar în zonă, cu mijloace, tehnici și tehnologii specifice.

Apariția sintagmei de „Război cosmic”, deschide un nou domeniu al războiului modern, un domeniu în care esențiale sunt exploatarea mediului cosmic pentru conducerea operațiilor militare complexe, în timp real și realizarea conexiunilor cu celelalte domenii ale războiului, fără a influența elementele de specificitate.

P01 Armatele moderne care au deja componenta spațială dezvoltată, acționează în continuare, din timp de pace, pentru îmbunătățirea aspectelor ce țin de tehnică, de inovații pe partea de inginerie și tehnologie spațială, astfel încât, în situații de criză sau război, să se poată baza pe sprijinul total al sistemelor spațiale.

Zona cosmică circumterestră oferă posibilități deosebite în conducerea operațiilor militare atât în spațiu cât și oriunde pe suprafața Pământului astfel încât, într-un interval de timp foarte scurt, tehnica militară dispusă în spațiul cosmic, cât și cea destinată pentru a fi utilizată în spațiu, dar amplasată pe baze militare terestre, ori navale, cu sprijinul forțelor aeriene, să poată acționa decisiv, în cadrul oricărui tip de confruntare militară.

Evoluția operațiilor în spațiul cosmic este comparabilă și sensibil compatibilă cu cea a războiului aerian, confruntare în care s-au exploatat în mod similar avantajele altitudinii și vitezei.

Aviația a jucat un rol definitiv în sprijinul forțelor terestre și navale în timpul primului război mondial, executând misiuni de observare și atac la sol și asigurând legăturile între liniile frontului și comandamente. Ulterior, aeronavele au

dezvoltat capacitate și posibilități tehnico-tactice superioare, au reprezentat baza transporturilor militare și civile, au realizat conexiunea dintre bătăliile terestre și cele navale, astfel încât să asigure executarea loviturilor decisive, cu impact direct asupra capacitatei strategice a adversarului.

Astfel a apărut conceptul de bombardament strategic, acea acțiune militară utilizată începând cu cel de-al doilea război mondial, folosită și după sfârșitul războiului când, alături de amenințarea nucleară, s-a dovedit a fi de un real succes în descurajarea inamicului.

Comparativ cu aspectele războiului aerian, războiul cosmic se bazează și el pe

P02 două componente. Componenta strategică, în care se ține cont de operațiile spațiale strategice independente, ce au drept obiectiv protejarea sistemului propriu și a forțelor aerospatiale alături de anihilarea forțelor aerospatiale ale adversarilor și componenta operativ-tactică prin care se asigură sprijinul operațiilor întrunite între categoriile de forțe armate ori la nivelul unei categorii de forțe, între anumite elemente și structuri.

Fiecare dintre componente analizate în parte, prin prisma complexității problematicii pe care le dezvoltă acestea și în urma efectelor produse de aplicarea programelor și doctrinelor în baza cărora acționează, conturează o separare clară a componentei active, strategică. Aceasta este responsabilă de supraviețuirea sistemelor spațiale proprii alături de componenta operativ-tactică, destinată obținerii unui avantaj major față de adversari prin utilizarea posibilităților oferite de tehnica și sistemele spațiale operaționale.

Prima componentă este foarte bine conturată de un program dezvoltat de americani, un exemplu deosebit de concluzie ce abordează modul de desfășurare a operațiilor spațiale strategice independente.

Proiectul „*Iniciativa de Apărare Strategică*”¹³⁰, inițiat de administrația Reagan, în anii optzeci, reprezenta o variantă în vederea asigurării capacitatei de identificare a obiectivelor inamicilor, pe segmentul spațial, alături de capacitatea de lovire și distrugere

¹³⁰ Dorel Bușe „*Iniciativa de Apărare Strategică a SUA și colapsul comunismului în URSS*” Iniciativa Strategică de Apărare (Strategic Defense Initiative), SDI, în Revista „Impact Strategic” nr. 3/ 2007 Editura AISIM, 2007.

a acestora. De fapt, el era conceput ca un scut antirachetă nord-american, destinat a combate atacurile cu rachete balistice intercontinentale lansate de un stat inamic, în special de Uniunea Sovietică. Pentru îndeplinirea acestor obiective și pentru distrugerea segmentului de control spațial al adversarului, erau gata să se întrebuneze atât vectori aflați pe suprafața Pământului, cât și cei dispuși în spațiul circumterestru, cu utilizarea inclusiv a muniției nucleare.

Programul a fost abandonat în 1991, când justificarea sa a dispărut odată cu desființarea Pactului de la Varșovia și cu destrămarea URSS. Unele componente ale proiectului au fost reorientate și sunt operaționale în cadrul altor programe precum „High-frequency Active Auroral Research Program” (HAARP), unul dintre cele mai importante proiecte militare americane, dezvoltat la baza militară Gokona din Alaska, proiect ce „*prevede modificarea artificială și manipularea climei, în special în scopuri militare*”¹³¹.

Pentru a exemplifica și a aprecia dimensiunea programului inițial (SDI) se pot aminti câteva dintre obiectivele proiectelor dezvoltate ulterior, cu aplicarea tehnologiei și utilizarea tehnicii proiectului SDI, proiecte ce vizează „prinderea” rachetelor inamice în perdele formate din unde laser ce ar urma să fie emise de rachete lansate de pe submarine, dezvoltarea un accelerator de particule care să bombardeze cu neutroni rachetele inamice, poziționarea unor oglinzi care să direcționeze unde laser către rachete sau amplasarea pe sateliți a unor vectori spațiali care să poată ataca rachetele inamice cu „ploi de proiectile”.

Toate acestea dovedesc faptul că, protejarea segmentului spațial propriu și distrugerea celui al adversarilor rămân obiective principale ale forțelor aerospațiale strategice pentru toate statele posesoare de tehnică și mijloace specifice acestei categorii de forțe.

P02

Cea de a doua componentă a războiului spațial, cea care asigură sprijinul operațiilor întrunite între categoriile de forțe este destinată obținerii unui avantaj major față de adversari prin utilizarea posibilităților oferite de sistemele spațiale.

¹³¹ http://ro.wikipedia.org/wiki/Inițiativa_Strategică_de_Apărare .

Astfel, se dezvoltă sisteme de comunicații ce sunt utilizate pentru a asigura un sistem de comandă și control eficace și eficient, se compun rețele de culegere de date și informații în vederea desfășurării procesului de analiză și planificare a misiunilor, se actualizează hărți și se colectează imagini în vederea planificării acțiunilor militare, a analizei terenului, a planificării pregătirii și ducerii operațiilor și nu în ultimul rând, se obțin informații meteorologice necesare în analiza și planificarea transporturilor, în alegerea itinerarelor și stabilirea capacitatei acestora.

Toate aceste informații sunt colectate de sistemele spațiale proprii, procesate și mai apoi diseminate tuturor utilizatorilor prin sisteme criptate ce reduc posibilitatea de interceptare sau distorsionare a conținutului lor. Astfel, multe dintre deciziile ce vizează alegerea unităților ce vor fi deplasate și când și cum anume vor executa manevre, în ce mod își vor îndeplini misiunea de luptă și cum vor fi introduse în mod adecvat în zona de operații, se vor baza pe informațiile furnizate de sistemele spațiale. Aceste sisteme asigură totodată și mărirea capacitatei de deplasare prin intrarea în zona de operații a trupelor proprii, bine informate despre elementele inamice din zona de acțiune, reducând atât timpul destinat deplasării, cât și cantitățile de materiale deplasate. Conectarea rapidă și practic necondiționată la sistemul de telecomunicații global cu ajutorul sateliților asigură, în toate fazele operațiilor, performanțe deosebite sistemului de comandă și control. Pe timpul operațiilor, comunicațiile pot fi stabilite cu ușurință deoarece infrastructura spațială este deja funcțională, iar sistemele de poziționare și navigație amplifică posibilitățile de orientare a comandanților, în vederea luării deciziei cele mai optimă, cu privire la poziționarea forțelor și introducerea acestora în luptă.

3.2.2. Forțele aerospatiale în contextul operațiilor strategice

Este bine cunoscut faptul că, la toate nivelurile războiului (strategic, operativ și tactic), conceptul de operație strategică impune însumarea, conjugarea și sincronizarea tuturor acțiunilor întreprinse de categoriile forțelor armate. În condiție actuală, operația strategică este considerată ca fiind un ansamblu de acțiuni și operații ce sunt coordonate de „Grupul de Planificare a Operațiilor la nivel

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

I. LEGI, ORDONANȚE ȘI HOTĂRÂRI DE GUVERN

1. HOTĂRÂREA de Guvern nr. 912 din 25 august 2010, Monitorul Oficial al României, nr. 633 din 8 septembrie 2010, București.
2. STRATEGIA de transformare a armatei României – București, 2007
3. STRATEGIA de securitate națională a SUA, septembrie 2002
4. AIR Force Doctrine Center. Air Force Doctrine Document (AFDD 1-2), Air Force Glossary, 11 ianuarie 2007.
5. AIR Force Doctrine Center. (AFDD 2-2), Space Operations, Maxwell AFB Alabama, Air Force Doctrine Center, Februarie 1998.
6. HEADQUARTERS Air Force Doctrine Center - Space Operations, Air Force Doctrine Document 2-2, Maxwell AFB Alabama, 27 Noiembrie 2001.

II. REGULAMENTE ȘI INSTRUCȚIUNI MILITARE ROMÂNEȘTI

1. *Doctrina Armatei României*, Statul Major General, 2011;
2. *Tratat de știință militară*, vol.1, Editura Militară, București, 2001

III. REGULAMENTE ȘI INSTRUCȚIUNI MILITARE STRĂINE

1. Air Force Manual 1-6 ,*Military Space Doctrine*, Washington Government Printing Office, 15 October 1992;
2. AAP-6 NATO,*Glossary of Terms and Definitions*, NATO Standardisation Agency (NSA), Brusseles, 2002
3. *BI-MNC Directive for NATO Doctrine for Peace Support Operations*, 1998.
4. *Joint Pub 3-07 Joint Doctrine for MOOTW*, June 16, 1995.
5. National Space Policy of the United States of America, 28 iunie 2010, Washington.
6. *United Nation Treaties and Principles on Outer Space*, Ed. United Nation, Austria, 2002.

IV. LUCRĂRI DE AUTORI ROMÂNI

1. ANASTASIEI, T., *Aspecte privind problema aeriană, în „Gândirea Militară Românească”*, nr.1/2002
2. ANDREESCU, D., Gl.mr.ing., *Enciclopedia programelor spațiale*, vol.2, Editura Militară, București 1980.
3. ANDRONOVICI, Ctin., *Dreptul internațional și cosmosul*, Editura Junimea, Iași, 1981.
4. BĂDĂLAN, E., SITEANU, E., *Necesitatea transformării și modelizării forțelor armate în condițiile globalizării*, în vol. Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice cu Participare Internațională, STRATEGII XXI, UNAP, București, 17-18 aprilie 2008.
5. BĂLĂCEANU, I., Col. Dr., *Revoluția tehnologică contemporană și impactul ei asupra potențialului militar*, Editura AISM, București, 2001
6. BÂRJOVANU, R.,A., *Infowar și Cyberwar, fantome care bântuie trecutul*, Computerworld România on-line, nr. 4/1997
7. BOARU, Ghe., *Aspecte ale conducerii sistemelor militare*, București, Editura AISM, 1999
8. BUCINSCHI,V., *Acțiunile aviației în cadrul operațiilor întrunite*, București, Editura AISM, 2002
9. BUCINSCHI,V., *Puterea aeriană și conflictele militare*, în vol. *Locul și rolul puterii aeriene în cadrul dimensiunii militare a NATO și UE*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București 2007.
10. BUŞE, D., *Inițiativa de Apărare Strategică a SUA și colapsul comunismului în URSS*, Inițiativa Strategică de Apărare (Strategic Defense Initiative), SDI, în Revista „Impact Strategic” nr. 3/ 2007 Editura AISM, 2007.
11. BUZATU, N. *Tendințe și orientări în domeniul organizațional, al înzestrării și infrastructurii forțelor spațiale*, Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”), nr. 02/2011, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București 2007.

12. CHIOSEAUA. B., *Puterea aerospatială o provocare a nouului mileniu*. Revista „Review of the Air Force Academy”, nr.3/2014, Editura Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, Brașov 2014.
13. CHIOSEAUA. B., *Cosmosul circumterestru, un nou „camp de luptă”*, Revista „Review of the Air Force Academy”, nr.1/2015, Editura Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, Brașov 2015.
14. CHIOSEAUA. B., *Acțiunile militare în și din spațiu, amenințări ale securității și stabilității mondiale*, Revista „Review of the Air Force Academy”, nr.1/2015, Editura Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, Brașov 2015.
15. CHIOSEAUA. B., *Acțiuni militare în spațiul circumterestru și influența lor la nivel strategic, operativ și tactic*, Conferința internațională a Universității Naționale de Apărare „Carol I”, STRATEGII XXI, Vol. 2, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I” București, 2013.
16. CHIOSEAUA. B., *Factori ce pot influența desfășurarea acțiunilor militare aerospatiale*, Conferința internațională a Universității Naționale de Apărare „Carol I”, STRATEGII XXI, Vol. 1, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I” București, 2013.
17. CHIOSEAUA. B., *Securitatea spațială, o necesitate a securității naționale și internaționale*, Conferința internațională a Universității Naționale de Apărare „Carol I”, STRATEGII XXI, Vol. 1, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I” București, 2014.
18. FRUNZETI, T., MUREȘAN, M., VĂDUVA, Ghe., *Război și haos*. Centrul Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2009.
19. LUPARU,D., *Teatrul sistemelor de navigație cu sateliți*, Gândirea Militară Românească, nr.2/2010, Editura Statului Major General, București, 1010.
20. MOȘTOFLEI, C., POPA, V., *Întrebuițarea puterii aeriene la începutul secolului XXI. Realități, tendințe, implicații*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I” București, 2005.

21. MOTOC,Ghe.,*Definirea și componentele organizației militare*, Gândirea Militară Românească nr.2/2009. Editura Statului Major General, București, 2009.
22. ORZEATĂ,M., *Curs de tactică și artă operativă a Forțelor Aeriene*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2004
23. POPA, V., *Evoluția mediului de securitate, riscuri, amenințări și elemente acționale în dimensiunea aerospatială*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2009
24. POPA, V., *Tehnologie și inteligență în conflictele militare*, Revista Studii de securitate și apărare – vol1, București, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2005
25. POP, A., *Strategia de Securitate Națională – de la proiect la realitate*, eseu, Facultatea de Științe Politice, Universitatea "Dimitrie Cantemir", București, 2006.
26. POPESCU,L.R., *Spațiul cosmic dimensiune a acțiunilor militare*, Editura Universității Naționale de Apărare “Carol I” București, 2013.
27. PRUNARIU, D.D., *Războiul rece s-a încheiat, însă competiția pentru spațiul cosmic a rămas*, interviu în Revista de analiza și informare politică – CADRAN POLITICO – 12 mai 2011.
28. PURICEL,I. *Combaterea rachetelor balistice cu rachete antiaeriene în operațiile multinaționale*, Editura UNAp „Carol I”, București, 2007
29. ROȘCA,M.,V., *Informația în acțiunile forțelor aeriene*, Editura Militară, București, 2008
30. SARCINSCHI, Al., *Operațiile de stabilitate și securitatea umană*, Editura Universității Naționale de Apărare “Carol I” București, 2008.
31. STANCU,M., *Operațiile militare ale viitorului*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007
- 32.STRÂMBEANU,V., *Puterea aeriană în paradigma securității naționale și globale*, București, Editura Centrul Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2006

33.TEODORESCU, C-tin., TOPOR, S., *Studiu privind folosirea spațiului cosmic în scopuri militare*, Editura Academia de Înalte Studii Militare, București, 2003

V. LUCRĂRI DE AUTORI STRĂINI

1. ABC Science, *Chinese experts warn of expanding space race*, 2 iunie, 2008.
2. BOYD,A. *China takes on the US - în space*, Asia Times Online, 6 iunie 2008.
3. BRZEZINSCKI ZBIGNIEW, *Marea Tablă de Șah. Supremația americană și imperitivele sale geostrategice*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2000.
4. BALLER, B., BROMBERG, C., BUCHANAN, N., CAVANNA, F. CHEN, H., *Liquid Argon Time Projection Chamber Research and Development in the United States*, Cornell University Library, Ithaca, NY, 2014
5. CLAUSEWITZ, C., *Despre război*, Editura Militară, București, 1982
6. COLLINS J., M., *Military Space Forces. The next 50 Years*, New York, Pergamon – Brassey's, 1989
7. DETLEV, W. D., *Common Security în Outer Space and International Law*, UNIDIR/2005/29.
8. DENNIS, L., MICHAEL,S., *Dictionary of Information Technology*, Ed. Macmillan Press, 1985.
9. DOUHET, G., *Command of the Air*, Washington D.C., Editura Office of Air Force History, 1983
10. DUPUY, T. N., *International Military And Defense Encyclopedia*, vol.5, Brassey's (U.S.), Inc, A division of Maxwell Macmillan, Inc., New York, 1993
11. DURAND, P., *China va trimite un om pe lună până în anul 2025*, French Tribune din 21 septembrie 2010.
12. EVERETT, T ., *Work Worth Doing. HQ AFAPC High Frontier*, Editura The Journal for Space & Missile Professionals, vol.5, nr.3
13. FOCH, F., *Principiile războiului*, Editura militară, București, 1976.

14. GALLEGOS, F., *After the Gulf War: Balancing Spacepower's Development*, Maxwell AFB, AL, School of Advanced Airpower Studies, 1995
15. GRANOFF, J., WOLTER, D. *Common Security in Outer Space and International Law*, Institutul Națiunilor Unite pentru Dezarmare și Cercetare, Geneva, Elveția, 2005.
16. HYATT J., L. și alții *Space Power 2010*, Maxwell AFB, Alabama, AirCommand and Staff College, May 1995
17. JANUSHKOWSKY,V., *Developing Space Assets, Challenge and response*, Peterson AFB.CO: Air Force Space Command, USAF, August 1994
18. JUSELL-JUDSON J., *Space Power Theory – A Rising Star*, Editura Maxwell AFB, Alabama, April 1998.
19. KOCH, A. *More troubles for space radar*, Revista „Jane's defence weekly”, vol. 41, octombrie 2004
20. MANTZ, R.M., Lieutenant Colonel, USAF, *The New Sword – A Theory of Space Combat Power*, Air University Press, Maxwell Air Force Base, Alabama, May-1996
21. OBERG, J.E., *Space power theory*, Editura. U.S. Air Force Space Command, Government Printing Office, 1999
22. PAGE J., *China a Step Ahead in Space race*, The Wall Street Journal, septembrie 2010.
23. PERMINOV, A., *Voiennii Kosmos Rossii*, în revista Voiennaia mîsl, nr.1/2001
24. RAYMOND, A., *Paix et guerre entre les nations*, Paris, Calmann-levy, 1962.
25. SEVASTIANOV, M. și DAVIDENKO, M. *Okno vs Kosmos*, în revista Novosti Kosmonautiki, nr.9/2003
26. SPIRES, D. N., *Beyond Horizon, A Half Century of Air Force Space Leadership*, Peterson AFB, CO: Air Force Space Command USAF, 1997
27. STARES,P. B., *The Militarization of Space - U.S. Policy 1945-1984*, Cornell University Press, 1985

28. TOFFLER, A., TOFFLER, H., *Război și haos*, Editura ANTET 2000, 1995.
29. WRIGHT, D, GREGO., L., și GRONLUND, L., *The Physics of Space Security – a reference manual*, Editura Cambridge, 1996.

VI. SURSE WEB

- <http://www.nato.int>
- <http://ue.eu.int>
- <http://www.spacetoday.org/Satellites/Sputnik50thAnniv.html>
- <http://www.agerpres.ro/media/index.php/international/item/63718-Scutul-antiracheta-Statul-Major-al-armatei-ruse-solicita-garantii-din-partea-NATO.html>
- ro.wikipedia.org/wiki/Relații_internăționale
- <http://www.evz.ro/detalii/stiri/avem-scut-antiracheta-de-miliarde-de-dolari-cine-plateste-885465.html>
- <http://www.tehnominil.net/statie-romaneasca-de-detectie-si-urmare-a-satelitilor>
- <http://www.unoosa.org/oosa/COPUOS/copuos.html>, COPUOS - Committee on the Peaceful Uses of Outer Space
 - <http://www.buran.su/buranvssts-comparison.php>
 - [http://www.Lega5.ro/Gratuit/Rezoluția 1962\(XVIII\) a Adunării Generale ONU/13 dec.1963/](http://www.Lega5.ro/Gratuit/Rezoluția 1962(XVIII) a Adunării Generale ONU/13 dec.1963/)
 - [http://www.Lega5.ro/Gratuit/Rezoluția 1884\(XVIII\)Adunării Generale ONU la 17 oct.1963/](http://www.Lega5.ro/Gratuit/Rezoluția 1884(XVIII)Adunării Generale ONU la 17 oct.1963/)
 - <http://www.iislweb.org/about.html>, International Institute of Space Law (IISL)
 - <http://www.oosa.unvienna.org/>
 - <http://www.spacefoundation.org/media/news-briefs/space-foundation-releases-space-report-2007>
 - <http://www.spacefoundation.org/media/press-releases/space-report-2011-reveals-continued-space-sector-growth-driven-commercial>

- <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/treaty-principles-governing-activities-states-exploration-and-use-outer-space-includig-moon-and-other-celestial-bodies-outer-space-treaty/>
- <https://cristytespes.wordpress.com/2011/10/24/razboiul-stelelor-este-de-domeniul-trecutului-a-devenit-istorie-sau-este-mereu-e-la-ordinea-zilei>
- <http://www.nuclearfiles.org/menu/key-issues/nuclear-weapons/history/cold-war/strategy/strategy-mutual-assured-destruction.htm>
- <http://geopolitics.ro/transformarea-politicii-nationale-de-securitate-a-romaniei-in-ultimul-deceniu>
- <http://geopolitics.ro/scutul-de-aparare-antiracheta-si-controlul-cosmosului-de-catre-sua-partea-I>
- <http://geopolitics.ro/scutul-de-aparare-antiracheta-si-controlul-cosmosului-de-catre-sua-partea-II>
- <http://geopolitics.ro/scutul-de-aparare-antiracheta-si-controlul-cosmosului-de-catre-sua-partea-III>
- https://www.armscontrol.org/act/2010_03/MissileDefense
- http://www.mil.ru/848/1045_1276/18716/index.shtml Ministerstvo oboroni, Vorujenie i voiennaia tehnica Kosmiceschih voisk,
- <http://www.afspc.af.mil/library/factsheets/index.asp>
- <http://blogs.wsj.com/chinarealtime/2014/09/28/china-to-beat-india-to-moon>,
- http://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_space_program#Monitoring_and_Control_Centers,
- <http://www.astronautik.com/articles/chidoors.html>

VII. REVISTE

1. *Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”*, colecția 2006-2011.
2. *Gândirea Militară Românească*, colecția din anii 2011-2014.

3.IMPACT Strategic, Revistă a Universității Naționale de Apărare „Carol I”, colecția din anii 2011-2014.

4. Revista NATO Review din anii 2011-2014.

5. Revista „Review of the Air Force Academy”, din anii 2012-2015, Editura Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, Brașov.

VIII. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

1.*Dicționarul explicativ al limbii române*, Editura Academiei, ediția a II-a, București, 1996.

2.*Dicționar enciclopedic ilustrat*, Editura Codex 2000 SRL, București, 1999, Biblioteca Universității Naționale de Apărare „Carol I”, cota 69195.

3.*Carta Națiunilor Unite* http://www.onuinfo.ro/documente_fundamentale/carta_natiunilor_unite/

I.S.B.N. 978-606-356-58-7